

รูปแบบพฤติกรรมสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

นางสาวศุณิศา ทดตา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-334-336-9

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE PATTERNS OF COMMUNICATION BEHAVIOUR
IN INTERNET - CHAT ROOMS**

MISS SUNISA TODLA

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication**

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

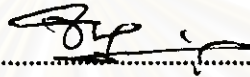
Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-336-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ รูปแบบพฤติกรรมกรรมการสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
โดย นางสาวศุภนิสา ทดลา
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.กิตติ ก้นก้วย

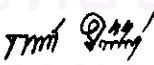
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.กิตติ ก้นก้วย)

.....กรรมการ
(อาจารย์ณรงค์ ชำวีจิตร)

ศุภิสรา ทศลา : รูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
(THE PATTERNS OF COMMUNICATION BEHAVIOUR IN INTERNET – CHAT
ROOMS) อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. กิตติ กันภัย, 165 หน้า. ISBN 974-334-336-9

การศึกษาเรื่องรูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็น
การวิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลการสนทนาจากห้องสนทนาในเว็บไซต์
www.pantip.com www.hunsa.com www.sanook.com และโปรแกรม Pirch98 การวิจัยในครั้งนี้
มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงรูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารของผู้สนทนาในห้องสนทนาภาษาไทยบน
เครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งศึกษาปัจจัยในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการสื่อสารดังกล่าวโดย
ระเบียบวิธีที่ใช้ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบพฤติกรรมการ
สื่อสารของผู้สนทนาในห้องสนทนา นอกจากนี้ยังใช้การสนทนากลุ่ม (Focus group) การ
สัมภาษณ์เจาะลึก (In-dept interview) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารของผู้สนทนาเป็นไปในรูปแบบที่แตก-
ต่างและคล้ายคลึงกันกับการแสดงออกในโลกของความเป็นจริง และเปิดโอกาสให้ผู้สนทนามี
อิสระเสรีภาพในการแสดงออกในการสื่อสารอย่างไร้ขอบเขต นอกจากนี้ผู้สนทนาจะใช้ข้อความ
ตลกตลกนัยสัญลักษณ์ในการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกในการสนทนา อีกทั้งผู้สนทนาจะคิด
เพื่อสร้างคำ และรูปแบบประโยคใหม่ ๆ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของรูปแบบการสื่อสารผ่านตัวกลาง
ด้วยคอมพิวเตอร์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมการสื่อสารของผู้สนทนาประกอบด้วย ลักษณะที่
เป็นชุมชนจำลอง สภาวะไร้การขัดขวางและการควบคุม การไร้ขอบเขตในการสร้างความหมาย
การไม่รู้จักรู้จักผู้ที่สื่อสารด้วย การปลอมตัว การหลอกหลวง ความเป็นตัวคนหลากหลาย การเปลี่ยน
เพศ การสร้างจินตนาการ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยทางด้านจิตวิทยาสังคม ได้แก่แนวคิดเกี่ยวกับตน
เอง รวมทั้งทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และความเห็นอีกส่วนหนึ่งด้วย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิติกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4185310828 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : COMPUTER-MEDIATED COMMUNICATION / INTERNET / CHAT ROOMS
/ THE PATTERNS OF COMMUNICATION BEHAVIOUR

SUNISA TODLA : THE PATTERNS OF COMMUNICATION BEHAVIOUR
IN INTERNET-CHAT ROOM. THESIS ADVISOR : DR KITTI GUNPAI,
165 pp. ISBN 974-334-336-9

The patterns of communication behaviour in internet - chat rooms is the analytical research. The objectives of this research are to study the patterns of communication behaviour of the Internet users in Thai internet chat rooms, and to study the factors which influence their expressions. The data was compiled from social interaction of communicators from Pirch98 program and chat rooms in www.pantip.com www.hunsa.com and www.sanook.com. The content analysis technique was employed to discover the patterns of communication behaviour in chat rooms. Furthermore focus group and in-dept interview were used to study the factors which influence their expressions. The conclusion of this research are as follows:

The patterns of communication behaviour of the Internet users in Thai internet chat rooms are both difference and similar to the real world as chat rooms is democratic or liberating their expressions. Futhermore, the Internet users or communicators not only create and use messages or symbolic that other participants can recognize their emotions and feelings, but also construct new words and new sentences which are unique of computer-mediated communication.

The structural factors influencing the patterns of the communication behaviour include virtual community, disinhibition, deconstructing boundaries, anonymity, deception, multiple identities, gender swapping, and fantasy. Additionally, the influencing factors consists of social psychological, self concept, attitudes, beliefs, social values and opinions.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากอาจารย์ ดร. กิตติกันภัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งท่านได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ด้วยดีมาตลอดเพื่อหวังให้งานวิทยานิพนธ์ออกมาอย่างมีคุณภาพ และรองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา แก้วเทพ ประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้แนวทางและข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยนี้ ตลอดจนอาจารย์ณรงค์ ขำวิจิตร ที่กรุณาเป็นกรรมการในการสอบและได้ช่วยเหลือให้คำแนะนำ ผู้วิจัยจึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ผู้วิจัยได้มีความรู้ความเข้าใจในด้านการสื่อสารมวลชน และสามารถทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอบขอบพระคุณอย่างยิ่งต่อบุคคลทุกท่านที่เกี่ยวข้องที่เสียสละเวลาให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ รวมทั้งคุณมนตรี เดวีเสาะ ที่คอยช่วยเหลือทุก ๆ อย่างและคอยเป็นกำลังใจให้ด้วยดีมาตลอดตั้งแต่เริ่มสอบเข้าศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา ผู้มีบุญคุณคอยเป็นกำลังใจคอยห่วงใยและผู้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่ผู้วิจัย และมารดาผู้ซึ่งล่วงลับไปแล้ว ผู้ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้ข้าพเจ้าเกิดกำลังใจและสามารถฟันฝ่าอุปสรรคทั้งหลายจนสามารถนำความสำเร็จในครั้งนี้มอบเป็นของขวัญให้แก่บิดาได้

ศุณิสา ทลลา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉุ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉุ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหาคำการวิจัย.....	10
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
1.4 ข้อยสันนิษฐานของการวิจัย.....	11
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	11
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	12
1.7 นิยามศัพท์.....	13
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1 แนวคิดทฤษฎีการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	15
2.2 แนวคิดทฤษฎีการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์.....	26
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมสื่อสารของมนุษย์.....	29
2.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาสังคม.....	30
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
2.6 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย.....	37
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	38
3.1 ศึกษารูปแบบพฤติกรรมสื่อสารของผู้สนทนาในห้องสนทนาภาษาไทย.....	38
3.2 ค้นหาปัจจัยในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมสื่อสารในห้องสนทนา.....	44
4 ผลการวิจัย.....	53

	หน้า
4.1 การลำดับเหตุการณ์ของการสนทนา (Action Sequence).....	54
4.2 การแสดงเจตนาของผู้สนทนา (Illocutionary Acts).....	84
4.3 การสลับสับเปลี่ยนของการสนทนา (Turn Taking).....	99
4.4 การปรับบทสนทนา (Conversation Alignment).....	108
5. ผลการวิจัย.....	111
5.1 บริบทการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์.....	111
5.1.1 สภาพไร้การขัดขวางและการควบคุม.....	112
5.1.2 สภาวะไม่มีขอบเขตในการสร้างความหมาย.....	119
5.1.3 สภาวะการไม่รู้ผู้กระทำ.....	123
5.1.3.1 การปลอมตัว.....	127
5.1.3.2 การหลอกลวง.....	128
5.1.3.3 ความเป็นตัวตนหลากหลาย.....	131
5.1.3.4 การเปลี่ยนเพศ.....	131
5.1.4 จินตนาการ.....	132
6. อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	137
อภิปรายผล.....	137
ข้อเสนอแนะ.....	144
รายการอ้างอิง.....	145
ภาคผนวก.....	151
การแบ่งกลุ่มตัวอย่างเพื่อสัมภาษณ์กลุ่ม.....	152
คำถามสำหรับการสัมภาษณ์.....	155
สัญลักษณ์ที่นิยมในห้องสนทนา.....	156
สัดส่วนรูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารของผู้สนทนา.....	161
ประวัติผู้เขียน.....	165

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 2.1	แสดงรูปแบบการแสดงออกของผู้พูดและผู้ฟังในแบบสนทนาคู่กัน.....	17
ตารางที่ 2.2	แสดงรูปแบบการแสดงความหมายของผู้สนทนาโดยคำพูด เพื่อแสดงเจตนาของผู้สนทนา.....	21
ตารางที่ 2.3	แสดงรูปแบบการปรับบทสนทนาของผู้สนทนา.....	25
ตารางที่ 3.1	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารูปแบบวิเคราะห์เนื้อหา.....	42
ตารางที่ 3.2	แสดงช่วงระยะเวลาที่เก็บข้อมูล.....	48
ตารางที่ 3.3	แสดงรายละเอียดของหลักเกณฑ์ (coding sheet) ในการศึกษา รูปแบบพฤติกรรมสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.....	49
ตารางที่ 3.4	แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารูปแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก.....	52
ตารางที่ 4.1	แสดงสัญลักษณ์และสัญลักษณ์ที่ผู้สนทนาใช้ในการกำหนดความเป็นตัวตน ในเว็บไซต์ www.sanook.com	61
ตารางที่ 4.2	แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบข้อความสนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com	96
ตารางที่ 4.3	แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบข้อความสนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com	97
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนร้อยละของรูปแบบพฤติกรรมสื่อสารของผู้สนทนาที่ แสดงออกในห้องสนทนา.....	108
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนร้อยละของรูปแบบพฤติกรรมสื่อสารของผู้สนทนาที่ แสดงออกในห้องสนทนาในรูปแบบการแสดงออกอารมณ์และความรู้สึก.....	109
ตารางที่ 4.6	แสดงจำนวนร้อยละของรูปแบบพฤติกรรมสื่อสารของผู้สนทนาที่ แสดงออกในห้องสนทนาในรูปแบบของข้อความ.....	109
ตารางที่ 4.7	แสดงจำนวนร้อยละของรูปแบบพฤติกรรมสื่อสารของผู้สนทนาที่ แสดงออกในห้องสนทนาในรูปแบบการสลับสับเปลี่ยนการสนทนา.....	110
ตารางที่ 5.1	แสดงบริบทการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ที่มีผลกระทบต่อ รูปแบบพฤติกรรมสื่อสารในห้องสนทนา.....	135
ตารางที่ 5.2	แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการสนทนาผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ กับรูปแบบการสนทนาในบริบทปกติของสังคม.....	136
ตารางที่ 6.1	แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบพฤติกรรมสื่อสารในโลก ของความเป็นจริงกับรูปแบบพฤติกรรมในห้องสนทนา.....	143

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 รูปภาพแสดงเว็บไซต์ www.pantip.com	6
ภาพที่ 1.2 รูปภาพแสดงโปรแกรม Pirch98.....	7
ภาพที่ 1.3 รูปภาพแสดงการสนทนากันในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.....	8
ภาพที่ 4.1 รูปภาพแสดงการใช้สีกำหนดข้อความการสนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com ...	57
ภาพที่ 4.2 รูปภาพแสดงการใช้สีกำหนดชื่อและข้อความการสนทนา ในเว็บไซต์ www.hunsa.com	57
ภาพที่ 4.3 รูปภาพแสดงคำทักทายของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com	62
ภาพที่ 4.4 รูปภาพแสดงคำทักทายของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.hunsa.com	63
ภาพที่ 4.5 รูปภาพแสดงคำทักทายของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.sanook.com	63
ภาพที่ 4.6 รูปภาพแสดงการถามหาผู้สนทนาของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com	64
ภาพที่ 4.7 รูปภาพแสดงการถามหาผู้สนทนาของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.hunsa.com	65
ภาพที่ 4.8 รูปภาพแสดงการถามหาผู้สนทนาของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.sanook.com	65
ภาพที่ 4.9 รูปภาพแสดงการเลือกผู้สนทนาของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com	66
ภาพที่ 4.10 รูปภาพแสดงการเลือกผู้สนทนาของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.hunsa.com	67
ภาพที่ 4.11 รูปภาพแสดงการเลือกผู้สนทนาของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.sanook.com	67
ภาพที่ 4.12 รูปภาพแสดงการถามหาผู้สนทนาที่เคยคุยกันมาก่อน ในเว็บไซต์ www.hunsa.com	69
ภาพที่ 4.13 รูปภาพแสดงการถามข้อมูลพื้นฐานของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.hunsa.com ...	70
ภาพที่ 4.14 รูปภาพแสดงการถามสถานที่เรียนของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com ...	71
ภาพที่ 4.15 รูปภาพแสดงรูปแบบการสนทนาในเชิงผู้สาวในเว็บไซต์ www.pantip.com	75
ภาพที่ 4.16 รูปภาพแสดงรูปแบบการสนทนาส่วนตัวในเว็บไซต์ www.sanook.com	76
ภาพที่ 4.17 รูปภาพแสดงการขอ E-mail address ของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.hunsa.com	77
ภาพที่ 4.18 รูปภาพแสดงการขอเบอร์เพจเจอร์ของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.hunsa.com	78
ภาพที่ 4.19 รูปภาพแสดงการขอเบอร์โทรศัพท์ของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.hunsa.com	78
ภาพที่ 4.20 รูปภาพแสดงการขอเบอร์ icq ของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com	79
ภาพที่ 4.21 รูปภาพแสดงการขอเบอร์เพจเจอร์และเบอร์ E-mail address ของผู้สนทนา ในเว็บไซต์ www.hunsa.com	79

ภาพที่ 4.22	รูปภาพแสดงการขอรูปภาพของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.hunsa.com	80
ภาพที่ 4.23	รูปภาพแสดงการขอบ้านเลขที่ของผู้สนทนาในเว็บไซต์ www.hunsa.com	80
ภาพที่ 4.24	รูปภาพแสดงการนัดเพื่อพบกันในเว็บไซต์ www.pantip.com	81
ภาพที่ 4.25	รูปภาพแสดงการกล่าวคำอำลาเพื่อออกจากห้องสนทนา ในเว็บไซต์ www.hunsa.com	82
ภาพที่ 4.26	รูปภาพแสดงขอ E-mail address เพื่อติดต่อภายหลังจากออกจากห้องสนทนา ของเว็บไซต์ www.hunsa.com	83
ภาพที่ 4.27	รูปภาพแสดงอักษรซ้ำของข้อความในเว็บไซต์ www.hunsa.com	85
ภาพที่ 4.28	รูปภาพแสดงข้อความซ้ำในเว็บไซต์ www.hunsa.com	86
ภาพที่ 4.29	รูปภาพแสดงข้อความซ้ำในเว็บไซต์ www.pantip.com	87
ภาพที่ 4.30	รูปภาพแสดงข้อมูลซ้ำที่มีการไล่สีในเว็บไซต์ www.hunsa.com	87
ภาพที่ 4.31	รูปภาพแสดงข้อความเลียนแบบภาษาพูดในเว็บไซต์ www.hunsa.com	88
ภาพที่ 4.32	รูปภาพแสดงข้อความที่แสดงอารมณ์ในเว็บไซต์ www.hunsa.com	89
ภาพที่ 4.33	รูปภาพแสดงข้อความที่แสดงอารมณ์ในเว็บไซต์ www.pantip.com	90
ภาพที่ 4.34	รูปภาพแสดงข้อความที่ใช้เครื่องหมายประกอบการสนทนา ในเว็บไซต์ www.hunsa.com	91
ภาพที่ 4.35	รูปภาพแสดงข้อความที่ใช้เครื่องหมายประกอบการสนทนา ในเว็บไซต์ www.hunsa.com	92
ภาพที่ 4.36	รูปภาพแสดงข้อความมีลักษณะเป็นย่อคำเหมือนเป็นคำอ่าน ในเว็บไซต์ www.hunsa.com	93
ภาพที่ 4.37	รูปภาพแสดงข้อความที่เป็นเนื้อเพลงในเว็บไซต์ www.hunsa.com	94
ภาพที่ 4.38	รูปภาพแสดงข้อความที่เป็นคำกลอนในเว็บไซต์ www.pantip.com	94
ภาพที่ 4.39	รูปภาพแสดงข้อความที่มีสัญลักษณ์ภาพในเว็บไซต์ www.pantip.com	97
ภาพที่ 4.40	รูปภาพแสดงข้อความที่รูปประโยคเป็นคำเดียวในเว็บไซต์ www.hunsa.com	106
ภาพที่ 4.41	รูปภาพแสดงข้อความผู้สนทนาใช้วิธีการถามควบกับการตอบ ในเว็บไซต์ www.hunsa.com	107

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 แสดงตัวอย่างรูปแบบลำดับเหตุการณ์การสนทนา (Action Sequences).....	18
แผนภูมิที่ 2.2 แสดงตัวอย่างรูปแบบลำดับเหตุการณ์การสนทนา (Action Sequences).....	19
แผนภูมิที่ 2.3 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา (conceptual framework) ของ รูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต.....	37
แผนภูมิที่ 4.1 แบบจำลองแสดงการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ แบบ one – to – one.....	100
แผนภูมิที่ 4.2 แบบจำลองแสดงการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ แบบ one – to – many.....	100
แผนภูมิที่ 4.3 แบบจำลองแสดงการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ แบบ many – to – many.....	101
แผนภูมิที่ 4.4 แบบจำลองแสดงการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ แบบ many – to – many ในห้องสนทนาเว็บไซต์ www.hunsa.com.....	102
แผนภูมิที่ 4.5 แบบจำลองแสดงการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ แบบ one – to – one, one – to – many และ many – to – many ในห้องสนทนาเว็บไซต์ www. hunsa.com.....	104
แผนภูมิที่ 4.6 แบบจำลองแสดงการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ แบบ Trans-Personal communication	105